

Росія використовує цивільне населення як «мішені» для тренувань безпілотників-вбивць

Місто Херсон, що на півдні України, було обстріляно понад 9,500 разів, оскільки Москва намагається витіснити звідти мешканців.

Наразі херсонці знаходять мало втіхи, окрім негоди на вулиці. Коли збираються хмари, ллє дощ і проносяться вітри над цим південноукраїнським містом, місцеві жителі поспішають у справах - відчуваючи, що терор, який заповнив небо, принаймні тимчасово, зупинився.

З середини літа цивільне населення Херсона стало об'єктом експерименту, що не має прецеденту в сучасній європейській війні: цілеспрямованої російської кампанії зі знищення міста шляхом переслідування його мешканців ударними безпілотниками.

Машини-вбивці, іноді цілим роєм, зависають над будинками, вдираються в будівлі і переслідують людей, які рухаються на автомобілях, велосипедах або просто пішки. Мішенями стали не військові чи танки, а життя цивільних людей.

«Вони полюють за нами», - сказав Олександр Прокудін, голова Херсонської обласної військової адміністрації. «Уявіть, що це робить з людиною, який психологічний вплив».

З середини липня Херсон і сусідні села вздовж західного берега Дніпра зазнали понад 9 500 атак з використанням невеликих безпілотників, в результаті яких загинуло щонайменше 37 осіб і сотні інших отримали поранення, за даними Прокудіна, обласної прокуратури та поліції.

Прокудін розповів *Financial Times*, що Росія розмістила одні з «найкращих підрозділів безпілотників» за Дніпром, який перетинає Херсон і слугує лінією фронту. За його словами, з протилежного від центру міста берега росіяни запускають найсучасніші моделі безпілотників, вдосконалюють методи ведення бою і готують нових операторів для свого вторгнення, що посилюється.

Десятки відео з атаками дронів на цивільне населення публікуються на російських військових та провoєнних Telegram-каналах. Проєкт *Eyes on Russia* Центру інформаційної стійкості (CIR), лондонської некомерційної організації, що займається викриттям порушень прав людини та воєнних злочинів, проаналізував і перевірів 90 таких відео у новому звіті - відеокаталозі атаки дронів.

Цей центр встановив, що «переважна більшість» атак була спрямована на рухомі або нерухомі транспортні засоби — цілі, які «важко відтворити в тестовому середовищі». Українська сторона підозрює, що Херсон також використовувався для «тренувань по цілях», про що заявили Прокудін та інші посадовці.

Пристрої, що використовуються, включаючи дрони з видом від першої особи (FPV), китайські комерційні Mavic і іноді більші російські військові Lancet, націлюються на вразливі, повсякденні місця: людні ринки, заправки, кафе, поштові відділення та центри гуманітарної допомоги.

Один із таких пристроїв вразив 50-річного Сергія рано вранці у листопаді, невдовзі після того, як він вийшов зі своєї квартири. Він не чув дронів у небі майже годину, але не врахував, що росіяни могли залишити щось у купі листя: невелику протитіхотну міну, відому як «пелюстка», яка плавно опускається під час скидання з повітря.

«Я впав на землю і потім помітив, що в мене немає ступні», - сказав Сергій на лікарняному ліжку.

Росіяни пакують «пелюстки» в трубки, які підвішують до невеликих квадрокоптерів, а потім розкидають їх уздовж вулиць, у дворах, на дитячих майданчиках і площах. Сергій сказав, що кожен у Херсонській області знає когось, хто був убитий, поранений або дивом вижив після однієї з атак дронів. До того, як йому відірвало ступню, його 69-річний сусід втратив руку, коли російський дрон скинув гранату прямо на нього.

На ліжку навпроти Сергія сидів 73-річний Віктор, який також підірвався на пелюстковій міні, скинутій з російського безпілотної; він підняв ліву ногу в бік журналіста FT, щоб жестом показати, де була його нога до того, як її відірвало вибухом.

Вбивчі дрони настільки поширені в Херсоні, що багато людей тепер носять маленькі детектори, які сповіщають їх, коли дрон перебуває поблизу. Олексій, місцевий художник і власник кафе, тримає один із таких детекторів поруч, коли готує каву для своїх клієнтів. Детектор здатний розрізняти типи дронів.

Інші вживають ще більш радикальних заходів, щоб уникнути дронів. Володимир сказав, що він виходить з дому лише на мотоциклі після заходу сонця, навмисно їдучи без увімкнених фар, щоб уникнути виявлення з неба.

Російські дрони, багато з яких раніше використовувалися переважно для фотографії та відеозйомки, оснащені гранатами та саморобними вибухівками. Багато з них несуть ще більші вибухові пристрої, включаючи протитанкові міни та бойові частини РПГ, які вражають цілі в стилі камікадзе. Вони мають дальність до 15 км, летять на низьких висотах і розвивають швидкість понад 100 км на годину, що ускладнює їх відстеження та знищення.

Військові транспортні засоби, швидкі допомоги, поліцейські машини, пожежні автомобілі та гуманітарні конвої — це основні цілі.

Українські чиновники підозрюють, що напад є частиною плану росії збільшити тиск на Київ перед поверненням Дональда Трампа до Білого дому, прискорюючи досягнення на полі бою та готуючись до потенційного наступу через річку Дніпро.

«росія хоче розпочати тут черговий наступ», - сказав Прокудін, додавши, що російські війська підготували «300 човнів для переправи через річку».

Сергій Братчук, речник південних сил Української добровольчої армії, заявив, що російські війська намагаються захопити річкові острови і просунутися ближче до західного берега Херсона. Нещодавно вони здійснили велику атаку на Козацький острів на північний схід від міста, поблизу Нової Каховки.

Події в Херсоні відбуваються в той час, як московські війська в інших місцях здійснюють свої найшвидші територіальні здобутки з перших тижнів вторгнення 2022 року.

Лише за останній місяць росія захопила територію в східній частині Донецької області, що приблизно вдвічі більша за Лондон, згідно з даними Deep State, української групи з відстеження війни, що має зв'язки з Міністерством оборони, та за власними підрахунками FT. Вони загрожують контролю України над стратегічними містами Покровськ, Курахове та Велика Новосілка, і вже наближаються до Дніпропетровської області — стрижень військових операцій України на сході.

Херсон став би ще більшим трофеєм. Це був перший обласний центр України, який був захоплений російськими військами після повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року і був окупований протягом дев'ятьох місяців, перш ніж був звільнений у ході останнього успішного контрнаступу України.

З того часу росія почала обстрілювати Херсон та навколишні села уздовж річки Дніпро важкою артилерією, ракетами, авіаційними бомбами та балістичними ракетами.

Атаки дронів прискорили евакуацію цивільного населення з цього регіону. Населення Херсонської області, яке становило 1 мільйон, скоротилося до лише 158 000 з моменту вторгнення росії. У Херсоні проживало 250 000 осіб; сьогодні їх залишилося лише 60 000.

Тетяна Аксенчук, 49-річна жителька села Велетенське, сказала, що дрони кружляють навколо будинків і людей «як птахи». Іноді п'ять з них одночасно, озброєних вибухівкою, літають над багатоповерхівками, підприємствами та громадськими місцями, де збираються люди, і чекають, поки не помітять ціль. «Якщо вони бачать будь-який рух, вони одразу атакують», — сказала вона.

Російські дрони також можуть нести запалювальні бомби, які підпалюють будинки та поля. Вітер з річкової долини підсилює полум'я, яке перекидається з будинку на будинок.

Аксенчук отримала серйозні поранення, коли вона кинулася гасити пожежі від скоординованої атаки безпілотників та ракет; дві з трьох машин швидкої допомоги, які приїхали надати їй допомогу, були знищені ще однією хвилею дронів, що несли бомби.

Кілька медиків були поранені, а один водій загинув. «Я бачив це, - сказав Аксенчук. «Він сидів за кермом і горів».

Аксенчук втратила ліву руку нижче ліктя і тепер потребує кількох важливих операцій, щоб врятувати свою розтрощену ліву ногу. На операцію їй потрібно зібрати близько 100 000 гривень (2 400 доларів США). Якщо лікарі не зможуть врятувати ногу, їй знадобиться близько 500 000 гривень на протез та імплантацію титанового стрижня. Ця сума значно перевищує її можливості.

«Якщо в мене не буде грошей на імпланти, лікар сказав, що ампутують ногу», — сказала вона крізь сльози.

Повернувшись до Херсона, Прокудін з тривогою зауважив, що штормова погода скоро вщухне, і небо знову заповниться машинами смерті, що націлені на його місто.

«Дощ, вітер і хмари тримають дрони подалі», — сказав Прокудін. «Погода, як у Лондоні, тепер наша ідеальна погода».

Додаткові матеріали від Емми Льюїс